Samenvatting:

De raadsinformatiebrief over de leerplichtvrijstellingen roept bij ons vragen op. Daarom willen wij hierover in de commissie met het college en de andere fracties in gesprek. Wat betekent deze aanpak voor gezinnen in Tholen en welke keuzes maken het college en RBL hierin?

Als SGP staan wij pal voor artikel 23 van de Grondwet en de vrijheid van onderwijs. Wij hechten aan de verantwoordelijkheid van ouders, het onderwijs en de ontwikkeling van ieder kind. Daar hoort een zorgvuldige omgang met de godsdienstige en levensbeschouwelijke overtuigingen van gezinnen bij.

Op 21 april 2026 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan over de toepassing van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet 1969, de vrijstelling wegens richtingsbezwaren. Met deze uitspraak heeft de Hoge Raad het toetsingskader voor een beroep op artikel 5 onder b aangescherpt. De Hoge Raad overweegt dat een beroep op deze vrijstellingsgrond ten aanzien van het openbaar onderwijs slechts onder uitzonderlijke omstandigheden kan slagen.
VNG en Ingrado hebben hierover, in overleg met het ministerie van OCW en het Openbaar Ministerie, een handreiking: ‘Omgaan met vrijstellingen artikel 5 onder B Leerplichtwet na uitspraak Hoge Raad, april 2026’ uitgebracht. Dit is een advies, geen (nieuwe) wet- en/of regelgeving.
Wij willen daarom weten welke stappen nu juridisch noodzakelijk zijn en welke keuzes het college zelf kan maken in de aanpak en het tempo, mede gezien de landelijke discussie die nog loopt.

In de raadsinformatiebrief staat dat RBL het advies van VNG en Ingrado overneemt. Tegelijk lezen wij dat nieuwe aanvragen worden afgewezen en dat kinderen met een bestaande vrijstelling uiterlijk voor schooljaar 2027-2028 op een school ingeschreven moeten staan. Wij willen begrijpen hoe daarbij rekening wordt gehouden met de beoordeling van individuele situaties en de uitzonderlijke gevallen die binnen het juridisch toetsingskader mogelijk blijven.

Het gaat ons om een zorgvuldige aanpak voor de betrokken gezinnen. We horen daarom graag de uitleg van het college en bespreken vervolgens met elkaar of aanvullende afspraken nodig zijn.

Technische vragen - uitvoering artikel 5 onder b Leerplichtwet in Tholen

1. Hoeveel Thoolse kinderen en gezinnen hadden in schooljaar 2025-2026 een vrijstelling op grond van artikel 5 onder b? Hoeveel nieuwe beroepen en herhaalberoepen zijn ontvangen voor schooljaar 2026-2027 en wat is de actuele stand van de beoordeling?
2. Zijn naar aanleiding van de gewijzigde aanpak brieven aan Thoolse ouders verstuurd? Zo ja, wanneer en aan hoeveel gezinnen? Graag ontvangen wij de gebruikte standaardbrief of een geanonimiseerde versie.
3. Naar welke eerdere informatie aan de raad verwijzen de woorden “zoals bekend” in de passage “Nieuwe aanvragen worden zoals bekend afgewezen” uit de raadsinformatiebrief van 19 juni 2026?
4. Welke geldende afspraken en bevoegdheden liggen ten grondslag aan de uitvoering van artikel 5 onder b door RBL namens de gemeente Tholen? Graag ontvangen wij de betreffende stukken of een verwijzing daarnaar.

BEANTWOORDING 061026:

1. ***Antwoord: Er waren tien verleende vrijstellingen voor Thoolse kinderen op grond van artikel 5b Leerplichtwet. Van de betrokken ouders is bij het RBL een bezwaar ontvangen. Overigens worden ingediende bezwaren naar aanleiding van de bij vraag 2 genoemde brieven in de regel niet-ontvankelijk verklaard omdat de kennisgeving van de uitspraak van de Hoge Raad geen besluit is waartegen bezwaar kan worden gemaakt.***
2. ***Antwoord. De betrokken gezinnen zijn medio juli per brief geïnformeerd over de gevolgen van de uitspraak van de Hoge Raad. Bijgaand model heeft als basis voor de verzonden brieven gediend.***
3. ***Antwoord: de uitspraak van de Hoge Raad van 21 april en het gevolg voor nieuwe aanvragen werd verwacht inmiddels bekend te zijn.***
4. ***Antwoord: De leerplichtambtenaren ontlenen hun bevoegdheid aan de Leerplichtwet. Namens de gemeenten in de Oosterschelderegio wordt deze bevoegdheid sinds 2010 uitgevoerd door het Regionaal Bureau Leerlingzaken. Dit is geregeld in artikel 4 van de zogenaamde Centrumregeling in het kader van de WGR die daarvoor destijds door de deelnemende gemeenten is vastgesteld. Bijgaand de vigerende versie.***